

ZÁSADY POUŽÍVÁNÍ UMĚLÉ INTELIGENCE V NAKLADATELSTVÍ KAROLINUM

Autoři

Autoři mohou využívat nástroje AI pouze v souladu se zásadami akademické integrity. Generování odborného obsahu pomocí generativní AI bez autorského vkladu a následné pečlivé revize je nepřípustné. Autor nese plnou odpovědnost za celý text, včetně částí vzniklých s využitím AI. To zahrnuje odbornou kvalitu, stylistickou úroveň a dodržení citačních zásad, jakož i podmínek konkrétního AI nástroje.

Použití AI musí být transparentně uvedeno tam, kde mělo podstatný vliv na vznik textu, a to zejména při použití generativní AI.

Využití asistivní AI pro jazykové a stylistické úpravy nebo pomocné rešerše není nutné uvádět.

Nástroje AI včetně LLM nesmějí být deklarovány jako spoluautoři ani citovány jako použitý zdroj.

Obrázky vygenerované AI musí být řádně označeny s uvedením nástroje, kterým byly vytvořeny, a musí být užity v souladu s podmínkami tohoto nástroje.

Podrobnější informace k využívání AI na Univerzitě Karlově jsou uvedeny zde:
<https://ai.cuni.cz/AI-1.html>.

Recenzenti

Recenzent plně odpovídá za obsah posudku a musí jej formulovat samostatně – AI nesmí nahradit jeho kritické myšlení, expertní ani etické hodnocení. Rukopis, který má k posouzení, je duševním vlastnictvím autora (autorského kolektivu), a nesmí být proto nahráván do žádných veřejných AI nástrojů ani do jakýchkoli AI systémů, které nezaručují plnou důvěrnost a hrozí u nich porušení autorských práv či únik osobních údajů.

AI lze využít pouze pro pomocné práce (například pro jazykovou úpravu posudku, popř. rešerše).

Překladaelé

Překladatel odpovídá za kvalitu a přesnost překladu, včetně zachování odborné terminologie a stylu. Pokud není předem domluven jiný postup, je možné využít AI pouze pro pomocné práce. Při využití AI-asistovaného překladu musí překladatel provést kompletní revizi, ověření terminologie, stylu i věcné správnosti celého textu.

Postup, kdy je překlad generovaný nástrojem AI a následně editovaný autorem nebo překladatelem, musí být předem konzultován s redakcí nakladatelství, deklarován v knize nebo v článku (včetně typu nástroje, verze a rozsahu použití) a nesmí být v rozporu s autorskými právy. Plně AI-generovaný překlad bez důkladné lidské revize je nepřijatelný.

Vždy je nutné respektovat zásady ochrany autorských práv.

Redakce

Redakce využívá nástroje AI pro pomocné a rutinní úkony, nikoli pro redigování textu nebo posuzování jeho kvality. Redakce zajišťuje plný lidský dohled nad všemi fázemi publikačního procesu – AI nenahrazuje rozhodnutí o přijetí rukopisu, výběr recenzentů ani finální schvalování. Veškeré postupy, kde bylo využito asistivní AI, jsou na závěr ověřeny a zkontrolovány redaktorem.

Dodržuje zásady ochrany dat a autorských práv. Při podezření na nedeklarované použití AI autorem, recenzentem nebo překladatelem redakce požaduje vysvětlení a v případě potřeby je rukopis vrácen k nápravě. Redakce pravidelně aktualizuje *Zásady používání umělé inteligence v Nakladatelství Karolinum* v souladu s aktuálním vývojem technologií a etickými standardy publikování.

Sazba

Sazba využívá nástroje AI pouze pro automatizaci rutinních úkonů při zlomu textu (skriptování apod.) a při obrazových retuších. AI nenahrazuje rozhodnutí o typografii, čitelnosti, přístupnosti či jiných parametrech sazby, vždy o nich rozhoduje a za výsledek ručí autor grafické úpravy spolu se sazečem.

Propagace

Propagace využívá nástroje AI pro pomocné a rutinní úkony. AI nenahrazuje tvorbu marketingové strategie ani finálních marketingových materiálů. Veškeré výstupy, kde bylo využito asistivní AI, jsou následně ověřeny a zkontrolovány redakcí.

Při propagaci jsou dodržovány zásady ochrany osobních údajů a autorských práv.

Slovníček pojmů

- *Umělá inteligence (Artificial Intelligence – dále jen AI)*
Schopnost počítačových systémů napodobovat lidské kognitivní funkce (učení, tvorba obsahu, rozhodování).
- *Asistivní AI (Assistive AI)*
Nástroje AI, které podporují lidskou práci, ale nevytvářejí samostatně nový originální obsah.
- *Generativní AI (Generative AI)*
Pokročilá AI, která na základě pokynů (promptů) aktivně generuje nový obsah (text, obrázky, grafy).
- *Velký jazykový model (Large Language Model – zkráceně LLM)*
Typ generativní AI specializovaný na porozumění a tvorbu přirozeného jazyka. Klasicky známé jako ChatBoti. Příkladem jsou: ChatGPT, Claude, Gemini, Grok.
- *AI-generovaný obsah vs. AI-asistovaný obsah*
Hlavní rozlišení využití AI při psaní publikace nebo článku.
 - AI-generovaný obsah – obsah generovaný převážně AI.
 - AI-asistovaný obsah – AI sloužila jen jako pomocný nástroj, hlavní tvorba a kontrola zůstává na člověku.